

Citizens First

Ve druhé polovině června se v Praze konal druhý ročník mezinárodního festivalu reSITE, spojeného s odbornou konferencí. Šedesát zahraničních účastníků, mezi nimiž byli přední světoví architekti, přemýšlelo o tom, jak by měla vypadat města budoucnosti. Klíčoví řečníci se shodli na tom, že největším bohatstvím měst jsou jejich obyvatelé. A pak také politici, kteří se nebojí a vědí, co chtějí. Při plánování měst je třeba řídit se heslem Citizens First. Neboli – nesmíme už stavět města pro automobily, jak tomu bylo ve druhé polovině 20. století. Článek věnovaný názorům bývalého starosty Bogoty **Enrique Peñalosa** uveřejnily Hospodářské noviny. Autorkou textu je **Nad'a Klevisová**.

Peñalosa strávil v Praze čtyři dny a pořadatelům festivalu reSITE se do slova ztratil, setřásl je, protože chtěl nerušeně zkoumat, jak se žije obyčejnému obyvateli naší metropole. Prošel město pěšky, projel na kole a v tramvaji, autobusem dorazil až na sídliště Háje. Pořídil při tom fotografie, které pohotově promítal při přednášce a doplňoval komentáři. Ukázal třeba typickou pražskou sídlištní ulici s řadou zaparkovaných plechových miláčků: „Spousta budov, spousta aut, jalová zelená plocha a na ulici ani noha. No bodejt', komu by se chtělo tady procházet a potkávat známé.“

Není to věda

Peñalosa za svého starostování změnil způsob, jímž se v Bogotě zacházelo s pěšími. Omezil používání automobilů a zavedl systém rychlých pruhů pro autobusy, které denně přepraví půl milionu lidí. Rozšířil chodníky, vytvořil velkorysé veřejné parky a hřiště, vybudoval 300 kilometrů cyklistických stezek. Z Bogoty, města s dopravními zácpami a vysokou pouliční kriminalitou, se za jeho vedení stala moderní metropole, jejíž metody městského plánování se vyvážejí do světa.

Ale žádná procházka růžovým sadem to nebyla. „Byla to válka,“ říká Peña-

losa. „Moje popularita se propadla, jedenáctiletou dceru jsem musel poslat k bratrovi do Kanady. Každý starosta, který se pokusil omezit auta, byl vždycky pronásledován.“ Na konci volebního období však odcházel jako hrdina.

„Když má starosta peníze, má řešit napřed lidi a až potom auta. U většiny dopravních projektů se nejprve zkoumá, jestli to neohrozí žáby, ale co to udělá s lidmi, nikoho nezajímá.“ Jedním dechem ale ujistí uje, že nechce automobilisty vytláčit z města úplně. „Proč by ale neměli mít vyhrazené jen některé ulice? To není žádná věda, ale politické rozhodnutí.“

Chůze je právo

Bývalý starosta Bogoty je přesvědčen, že chůze je právo, a stát má proto občanům zajistit chodníky. „Zato na parkování žádné právo není a stát má jiné starosti než se zabývat parkovišti. Před slavnou Fosterovou Okurkou v Londýně není ani jedno parkovací místo.“ Městskou dopravu vnímá jako výsostně politickou záležitost. Je totiž přesvědčen, že v demokracii jsou si lidé rovni, takže autobus, který veze 80 lidí, má osmdesátkrát větší právo, aby dostal přednost. Pražské tramvaje, které stojí, protože jim koleje blokuje auta, ho šokovaly. „Neříkám nic nového, ale bojuju za větší radikalismus. Ještě jsem neviděl město, které by našlo odvahu být radikálně jiné.“

Zlobí ho, že víme kdeco o habitatu horských goril, ale město, přirozený habitat lidského druhu, zanedbáváme. „V každém detailu by město mělo vyjadřovat poselství, že lidské bytosti jsou svaté,“ zakončil své vystoupení. A pak vypukly zmíněné ovace.

Madrid Rio je největší

Ve městech 21. století se mění priority, mají být živá. A na prvním místě už nesmí být auta, jak tomu bylo v celé druhé polovině 20. století. Citizens first, hlavní jsou občané, slyšíme z New Yorku, kde se ve velkém budují chodníky a trasy pro pěší a cyklisty.

„Ještěže se k nám stěhují Latinoameričané, zvyklí žít venku. Od nich můžeme pochytit, jak užívat veřejné prostory,“ svěřil se na pražské konferenci delegát ze Sydney Vladimír Sitta.

Všichni řečníci na konferenci se také shodovali, jak důležité jsou pro zdraví města prostory ležící podél řek. Architekt Ginés Garrido nedávno dokončil například práci na madridském Rio Parku, což je pravděpodobně nejambicióznější a nejkompexnější projekt pro veřejný prostor v Evropě za poslední desetiletí. Po obou březích řeky Manzanares vedla rychlostní silnice, z níž je dnes umělá krajina, kde se dá chodit, sportovat a relaxovat.

Vědět, co chci

Půda kolem řeky se nesmí privatizovat. Obyvatelé měst musejí mít přístup k vodě, shodovali se řečníci. To si myslí i Pavla Melková z pražské Kanceláře veřejného prostoru, která vznikla loni. „Veřejný prostor nemusí nutně přinášet městu profit. Měl by sloužit všem bez omezení,“ je přesvědčena.

Město bude živější, když odlákáme jeho obyvatele z nákupních center. Třeba tím, že jim nabídneme něco zajímavějšího. Jako v Bratislavě, kde se zrodil projekt na oživení staré tržnice. „Díky za krizi. Donutila nás jednat, nečekat, až budou peníze,“ říká na konferenci spoluzakladatelka projektu Illah van Oijenová, která věří ve fundraising. Když se diskutující zeptali Enriqua Peñalosa, co je třeba k tomu, aby mohli realizovat projekty podobné těm, co se podařily v Bogotě, řekl: „Vědět, co chci. Jít cestou malých a větších projektů. Bojovat za ně. A ne bát se být nepopulární.“

[Hospodářské noviny, příl. Víkend č. 28, 12. 7. 2013]

Otevřeme střechu Tančícího domu turistům

Rozhovor s jedním z autorů Tančícího domu **Vlado Miluničem** nad dalším využitím objektu. Ptala se redaktorka Hospodářských novin **Julie Daňková**.

Nejnámější symbol české moderní architektury, Tančící dům, je na prodej. Developerská společnost Central Group oznámila, že má o nejslavnější pražský dům zájem. Nabízí za něj čtvrt miliardy korun a hodlá jej proměnit na muzeum architektury a designu. Jakoukoliv změnu ale musejí odsouhlasit tvůrci slavného domu – americká hvězda architektury Frank Gehry a český architekt chorvatského původu Vlado Milunić. „Budu chtít, abychom měli s Gehrym nad přestavbou dohled,“ říká Milunić v rozhovoru pro Hospodářské noviny.

Jak se vám líbí nápad vytvořit v Tančícím domě muzeum architektury a designu?

Ten nápad se mi líbí. Mrzí mě, že tam každých patnáct minut zastaví autobus turistů, všichni si dům fotí, ale nikdo nezná jeho příběh. Proto by tam mělo být muzeum architektury, kde by si turisti mohli koupit publikaci o zrodu domu. Mohlo by také dojít na můj původní návrh, kde se v přízemí a suterénu počítalo se stálou výstavou o vzniku domu. Mám ještě v ateliéru původní skici i model od Gehryho. To by mohlo být tam.

Vznik Tančícího domu je spojován s dobou sametové revoluce, kdy přesně ale myšlenka na jeho výstavbu vznikla?

Vzniklo to tak, že naše rodina bydlela spolu s dalšími jedenácti rodinami jugoslávských emigrantů ve vile za Spartou. Jenže do té se stěhovalo libanonské velvyslanectví a původní obyvatelé přestěhovali jinam. Naše rodina byla dost početná, a tak nás úplnou náhodou přestěhovali do Havlova domu na Rašínově nábřeží. Havlova rodina totiž původně bydlela ve třetím a čtvrtém patře. Když jim v roce 1948 majetek zabavili, Havlovi rodiče a jeho bratr Ivan se mohli nastěhovat pouze do čtvrtého patra, Václav se odstěhoval.

Po smrti rodičů se Václav do bytu vrátil a poprosil mě, abych ho rozdělil na dvě obytné části – jednu pro Václava a jednu pro Ivana. Tenkrát byl Havel nepřítel státu číslo jedna a byl často ve vězení. Tak jsem udělal vtip. Jeho obývací jsem oddělil od jeho pracovní mříží a za ni jsem dal skromné vězeňské lůžko. To aby neměl šok ze změny prostředí, když pak pobýval

ve vězení. To bylo v roce 1986, tehdy jsme také začali mluvit o vedlejší rohové budově.

Jaká byla vaše původní představa?

S Václavem Havlem jsme se shodli na tom, že by tam měl stát dům plný kultury. Aby se tak rozšířila linie kulturního dění, která představovala trasu od Národního divadla přes kavárnu Slavia až po budovu Mánesa. Když se z Václava Havla, hlavního nepřítele státu, stal prezident, přišel za ním ředitel Obvodního podniku bytového hospodářství, aby se domluvili na vyřízení restituice. Havel mu řekl o naší představě a já začal s přípravou projektu budovy, která by reflektovala tu úžasnou dobu sametové revoluce. V jednom z mých původních návrhů má dům tvar nahé dívky, takové české Jany z Arku, která představovala revoluci. Připravoval jsem model domu na principu statické a dynamické dvojakosti. Uvnitř se počítalo i s divadlem, ze kterého by lidé mohli vyjít na velkou terasu s neobvyklým rozhledem na Prahu.

Mého projektu se chytil můj kamarád Pavel Koch, který v Česku zastupoval holandskou společnost Nationale Nederlanden – dnes ING. Tato společnost hledala své pražské sídlo a budova vedle domu, kde bydlel první prezident, byla skvělou příležitostí.

Na projektu, který financovala ING, s vámi spolupracoval americký architekt Frank Gehry. Jak se vám ho podařilo zkontaktovat?

Sami bychom s tak odvážným nápadem neměli u hlavního architekta Prahy a památkářů šanci. Proto jsme se s Pavlem Kochem domluvili, že bude dobré, abych se spojil se světovou hvězdou architektury. Pak by náš projekt určitě schválili. Kochův otec se přátelil s francouzským architektem Jeanem Nouvelem. Sešli jsme se s ním, ale o spolupráci na malém pozemku o pěti stech metrech čtverečních neměl zájem. Přes jeho kamaráda jsme se však zkontaktovali právě s Gehrym. Vypravili jsme se za ním, ukázal jsem mu moje začátky, návrhy půdorysů a on řekl, že mě sice vůbec nezná, ale že bychom to spolu mohli zkusit. Byla to úžasná spolupráce. Ar-

chitekti si navzájem dělají spíš podrazy, ale tohle bylo něco úplně jiného. Naší spolupráci nahrával fakt, že Gehry chtěl stavět své dynamické domy a na Tančícím domě si mohl otestovat různé principy i materiál. V roce 1992 jsme začali.

Nemrzí vás, že turistické průvodce častěji uvádějí jako autora stavby právě Gehryho?

Ne. Měli jsme skvělou spolupráci. Čtyřikrát jsem se byl podívat u něj v ateliéru a deseti mým studentům jsem umožnil schůzku s takovou hvězdou.

Podle vašich představ to měl být dům nabitý kulturou. Proč tu nakonec vznikly kanceláře?

Změnil se ředitel projektu a s tím i koncept.

Takže nyní je konečně šance na naplnění vaší původní představy?

O prodeji domu jsem věděl dřív, ale že tu bude kultura, mě nenapadlo. Jak jsem řekl, muzeum by se mi líbilo, ale mám trochu problém s ředitelem developerské společnosti Central Group, která chce dům koupit. Zaměřují se na prodej katalogových domů, které plní satelity kolem vesnic. A tím přece česká krajina hrozně utrpěla. V mnohém je to ještě horší než ohyzdná socialistická sídliště.

Přeměnu kancelářské budovy na muzeum musejí odsouhlasit autoři návrhu. Bude mít váš souhlas nějakou podmínku?

Nevím, jak bude naše dohoda s panem Kunovským (ředitel Central Group, pozn. red.) vypadat. Asi bude obtížná, ale jsem připravený stát si za svým. Budu chtít, abychom měli s Gehrym nad přestavbou jako autoři dohled.

Mohla by to být příležitost například pro dostavbu třípatrové věže, kterou jste původně plánoval na střeše domu?

Ano. Dnes jsou na střeše kondenzory od vzduchotechniky, a přitom by tam mohla být originální vyhlídka na Vyšehrad a zároveň na Pražský hrad. Ve dvoře by se mohl postavit výtah, který by tam dostal turisty. Například výškové budovy na pražském Pankráci nemám rád, protože v pozadí nic není. Tato věž by ale byla na pozadí města, které stoupá nahoru.

Čím byste Tančící dům ještě naplnil?
Dnes mě napadlo, že by nebylo špatné, kdyby tam byla část Havlovy knihovny. Ta budova je s ním spojená a objem jeho knihovny není zase tak velký. Pan Bakala teď sice na Lorentánském náměstí už Havlovu knihovnu staví, ale ten projekt se mi nelíbí.

[Hospodářské noviny, 13. 8. 2013]

Prostorová regulace v územním plánu
Krajinný ráz a jeho ochrana je tématem článku Ing. arch. **Dagmar Saktorové** (Odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury Krajského úřadu Moravskoslezského kraje). První díl je věnován vymezení krajinného rázu, kvalitě sídla a nástrojům prostorové regulace.

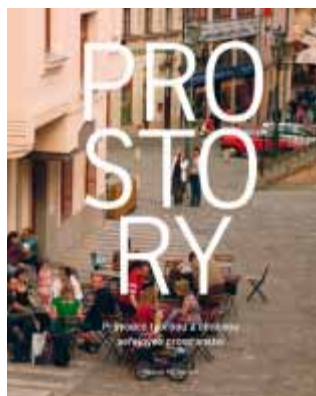
[Moderní obec č. 8/2013, str. 32]

Změna, nebo nový územní plán?
Do konce roku 2020 by měly být staré územní plány nahrazeny novými. Autor článku Ing. arch. **Vladimír Dujka** (projektant) se věnuje výhodám a nevýhodám, které přináší změna stávajícího a pořízení nového územního plánu.

[Moderní obec č. 7/2013, str. 34–35]

Poslání a role architektů měst?
Mnoho otázek, málo odpovědí.
Jak se s pluralitním a liberálním společenským modelem snoubí idea městského architekta coby režiséra změn v daném sídle? Kdo by jím měl být, co by měl znát a umět? A za co by měl zodpovídat a jak rozsáhlé by mu náležely pravomoci? A vůbec: je třeba, aby města tuto funkci zřizovala? Těmto i dalším otázkám se věnovala konference O městských architektech, jejich potřebnosti a úloze v místní správě.

[Moderní obec č. 9/2013, str. 6–7]

Prostory. Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství.

[1. vyd. Brno : Nadace Partnerství, 2013, 123 s. ISBN 978-80-904918-6-1]

Napsali o knize:
„Příručka je skvělým shrnutím mnoha let praktických zkušeností s tvorbou kvalitního veřejného prostoru u nás i ve světě. Postihuje nejnovější trendy uvažování o městě a především dává praktické návody, jak postupovat krok za krokem při realizaci vašeho vysněného projektu přímo ve vašem sousedství. Poutavá učebnice pro úplné začátečníky i pokročilé. První kniha svého druhu u nás, zohledňující specifické domácí podmínky a legislativu.“

Osamu Okamura, architekt

„Města 21. století potřebují být více udržitelná a orientovaná na lidi. Jsem rád, že Nadace Partnerství je průkopníkem tohoto přístupu v České republice.“

Jan Gehl, dánský architekt a urbanista

„Díky zásadám z této knihy jsme dospěli k ucelené koncepci oživení centra našeho města a postupně tuto vizi naplňujeme. Věřím, že i vám tato kniha bude dobrým průvodcem při probouzení života na náměstích a v ulicích. A při zvyšování jejich přitažlivosti.“

Vítězslav Vondrouš, místostarosta města Holice

OUŘEDNÍČEK, Martin – ŠPAČKOVÁ, Petra – NOVÁK, Jakub (eds).

Sub Urbs: krajina, sídla a lidé.

[1. vyd. Praha : Academia, 2013, 338 s. ISBN 978-200-2226-4]

Z přebalu knihy:
Předkládaná kniha Sub Urbs: krajina, sídla a lidé je věnována jevům a procesům, které se v současnosti odehrávají za městem nebo vedle města (sub urbs). Kniha, jejímiž editory jsou Martin Ouředníček, Petra Špačková a Jakub Novák z Univerzity Karlovy v Praze, obsahuje třináct kapitol od odborníků z různých pracovišť. Na fenomén suburbanizace, tedy na proces decentralizace některých původně městských funkcí do zázemí měst, pohlíží především jako na proměnu příměstské krajiny, prostorové a sociální organizace sídel a interakci lidí původně bydlících a nově přicházejících do suburbii z prostředí měst.

Kniha nabízí nové perspektivy výzkumu suburbanizace a je charakteristická využitím pohledů různých výzkumných oborů. Vedle sociálních geografů jsou v autorském kolektivu zastoupeni fyzičtí geografové, kartografové, sociologové, urbanisti a architekti.

Řazení jednotlivých kapitol knihy směřuje od teoretických a metodologických aspektů výzkumu suburbanizace v České republice přes případové studie vybraných měst až k aplikačně orientovaným textům nabízejícím implementaci výsledků základního výzkumu zejména v plánovací praxi.

Kolektiv autorů. **Stavební kniha 2013. Nový život opuštěných staveb. Průmyslové dědictví.**

[1. vyd. Praha : ČKAIT, 2013, 140 s. ISBN 978-80-87438-36-7]

Publikace navazuje na zkušenosti získané Kolegiem pro technické památky ČKAIT & ČSSI a soustřeďuje se na příspěvky zaměřené především na praktické otázky vybalancování odlišných modelů investování konverzí industriálních staveb, na často problematické až kontroverzní naplňování požadavků na ekonomičnost a energetickou efektivnost staveb, které procházejí zásadní přestavbou. Autoři upozorňují na nutnost vycházet z původních prostorových a konstrukčních předpokladů jednotlivých staveb při hledání jejich nové náplně.

SEDLÁK, Jan (ed.) **Slavné brněnské vily – 77 domů s příběhem.**

[1. rozšířené a přepracované vydání v jazyce českém, vyd. Praha : FOIBOS BOOKS, s. r. o., 2013, 291 s. ISBN 978-80-87073-62-9]

Příklady vilových staveb v brněnských čtvrtích dokládají stylový pluralismus sklonku století, doznívání strašších koncepcí a jejich prolínání s novými tendencemi.

Automobil, architektura a město.

[vyd. Praha : Zlatý řez, č. 35]

Příklady kritických úvah na téma dopravy ve městech z druhé poloviny 20. století a současné návrhy na alespoň dílčí řešení stále tíživějšího problému individuální dopravy v městských aglomeracích. Uvedeny jsou i příspěvky z konference Architektura ve službách motorismu, která se konala v září 2012 v Hradci Králové a v Liberci.

MAREČEK, Jan a kol. **Komentář ke stavebnímu zákonu a předpisy související.**

[1 vyd. Praha : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 840 s. ISBN 978-80-7380-430-5]

Publikace zahrnuje platné znění stavebního zákona ve znění jeho novel i vybrané základní prováděcí vyhlášky. V publikaci jsou využity poznatky na úseku územního plánování a stavebního řádu z činnosti Ministerstva pro místní rozvoj a z rozkladové komise ministra pro místní rozvoj. Dále jsou zde uvedeny právní názory z rozhodovací praxe soudů na tomto úseku, zejména z judikatury Nejvyššího správního soudu. Publikace byla zpracována na základě podkladů shromážděných ke dni 31. 3. 2013.

HERZÁN, Lubor **Od asanace k UNESCO. Příběh obnovy třebíčské židovské čtvrti.**

[1. vyd. Třebíč : Vydavatelství Akcent, 2013. 287 s. ISBN 978-80-7268-973-6]

Knihou architekta Lubora Herzána, který se od samého počátku podílel na obnově třebíčské židovské čtvrti, zachycuje jedno z nejzajímavějších období jejího vývoje na sklonku 20. století, vrcholící zápisem třebíčských památek do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO v roce 2003.

-tb-

Evropské fondy: schváleno 44 430 projektů za 694,9 miliardy Kč, proplaceno 57,4 % alokovaných prostředků

Cílem České republiky je vyjednat výjimku z pravidla n+2, neboli zajistit, aby mohly být EU fondy, které má ČR přiděleny na jednotlivé roky do 2013, proinvestovány postupně až do roku 2015. Ministr pro místní rozvoj František Lukl zároveň na jednání s komisařem Johannesem Hahnem požádal o rozšíření Operačního programu Doprava v souvislosti s povodněmi o možnost financování oprav místních komunikací.

„Čerpání prostředků není uspokojivé. Ministerstvo pro místní rozvoj u řady programů zavedlo krizové řízení. Tato agenda je také pravidelným bodem jednání Porady ekonomických ministrů. Rozhodli jsme se apelovat na všechny aktéry a sledovat naplňování akčního plánu zlepšení veřejně,“ říká ministr František Lukl.

Dalšími opatřeními je převzetí části delegovaných činností z ministerstev vnitřní a kultury zpět na MMR. Rozumné se jeví také uplatnění vnějších a vnitřních realokací v rámci OP ŽP či OPTP. Těmito kroky se již dnes podařilo zachránit více než 7,5 mld. Kč.

Ministerstvo tak bude každý měsíc zveřejňovat stav čerpání pro všechny operační programy. Celkový stav ukazuje následující tabulka:

Schválené projekty	Proplacené prostředky příjemcům	Souhrnné žádosti zaúčtované PCO	Certifikované výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • 44 430 projektů • 694,9 mld. Kč • 87,4 % alokace NSRR • meziměsíční nárůst o: 3,6 mld. Kč (0,5 %) 	<ul style="list-style-type: none"> • 456,7 mld. Kč • 57,4 % alokace NSRR • meziměsíční nárůst o: 9,7 mld. Kč (2,2 %) 	<ul style="list-style-type: none"> • 381,2 mld. Kč • 47,9 % alokace NSRR • meziměsíční nárůst o: 24,2 mld. Kč (6,8 %) 	<ul style="list-style-type: none"> • 275,7 mld. Kč • 34,7 % alokace NSRR • meziměsíční nárůst o: 14,1 mld. Kč (5,4 %)

Hlavní příčiny negativního vývoje

- nevhodné nastavení implementační struktury
- složitost a počáteční absence metodik
- vysoká fluktuace pracovníků
- velké problémy v projektovém řízení příjemců, kvalita zadávacího řízení, odvolávání, ÚOHS – lhůty
- závěry auditů Evropské komise – pochybení – nastavení programů
- nejasné výklady kontrol a auditů

Jednání v Bruselu pokračují

Zároveň se v Bruselu bojuje o možnost rozšíření pravidla n+2 o jeden rok. „Byť jsou proti především přímí plátcí, věříme, že naše argumenty jsou natolik silné, že uspějeme. Jde o to, že v rámci Unie mají výhodu tři let Slovensko a Rumunsko. V příštím programovém období bude tato zásada platit pro všechny. Proč proto toto pravidlo neaplikovat již nyní,“ říká ministr Lukl.

Ministr Lukl prosazuje možnost rozšíření Operačního programu Doprava v souvislosti s povodněmi o opravy místních komunikací. „Dívám se na vše pohledem starosty, tedy zdola. Když se objeví problém, snažím se ho řešit rychle a hlavně systémově. Proto mi přijde také v případech, kdy je třeba obnovit místní komunikace po povodních,“ objasňuje ministr František Lukl.

[Tisková zpráva MMR z 17. 9. 2013. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2013/Evropske-fondy-schvaleno-44-430-projektu-za-694,9>>]

Podprogram podpora obnovy a rozvoje venkova se změní

Ministerstvo pro místní rozvoj po roce znovu otevře dotační titul „Podpora obnovy drobných sakrálních staveb v obcích“. Plných 115 milionů Kč rozdělí na dotacích menším obcím. Minulá vláda přitom chtěla podporu snížit na pouhých 65 milionů a už pro rok letošní zrušila dva dotační tituly. Nově se to změní, pro současnou vládu je podpora rozvoje venkova prioritou.

„Považuji za velkou chybu snižovat podporu pro menší obce. Jde o dotace do 400 tisíc korun, které jsou nejen efektivní, ale mají prakticky nulový korupční potenciál. Vedle dotací vítězům soutěže Vesnice roku či peněz pro zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci jsem rozhodl, že budeme podporovat obnovu sakrálních staveb ve správě obcí,“ říká František Lukl, ministr pro místní rozvoj.

Tento dotační titul se otevře znovu po roční pauze. V loňském roce si o peníze v rámci tohoto titulu zažádalo 359 obcí. Rozděleno bylo 29,5 milionů korun mezi 145 úspěšných žadatelů. Podle podmínek programu smí žádat pouze vesnice s méně než třemi tisíci obyvatel.

„Nejde o podporu církví. Jde výhradně o peníze pro obce, které mají ve své správě i drobné sakrální stavby, například hřbitovní zdi, boží muka atd. Podle zájmu z roku 2012 je evidentní, že obce si takovou formu dotace zaslouží,“ upozorňuje ministr František Lukl. O peníze bude možné žádat od 1. prosince letošního roku.

Podpora se zvýší

Vláda Petra Nečase snížila objem podpory v tomto podprogramu ze 160 milionů korun v roce 2012 na 100 milionů v roce letošním. Pro rok 2014 navrhovale škrt na 80 milionů a posléze dokonce na pouhých 65 milionů korun. „To není akceptovatelné, vláda by neměla vyklízet pozice tam, kde dokáže vyplácet přesně a účelně měřenou podporu. Proto jsme zvýšili objem prostředků na 115 milionů korun a například zvýšili i výhry v soutěži Vesnice roku 2013 na 2 miliony korun,“ dodává ministr pro místní rozvoj František Lukl.

MMR ČR je od samého počátku jedním z hlavních vyhlášatelů soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova. Letos se koná již 19. ročník a každý rok registrujeme velký zájem soutěžících. Obce, které v letošním ročníku získaly Zlatou stuhu za vítězství v krajském kole a zajistily si tím postup do celostátního kola, získávají příslib dotace ve výši až jeden milion korun. Vítěz celostátního kola, nositel titulu „Vesnice roku 2013“ získá další milion, celkem tedy dva miliony korun. Obce oceněné stuhami Modrá, Bílá a Oranžová získávají příslib dotace na částku až 600 tisíc korun. Dotace poskytuje MMR ČR v rámci podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova pro rok 2014. Žádosti mohou být zaměřeny například na obnovu a údržbu občanské vybavenosti, na obnovu a údržbu veřejné zeleně, na rekonstrukci místních komunikací, stezek a veřejného osvětlení.

Povodňové programy

MMR ČR vyhlásilo 17. června po ničivých povodních výzvy k podávání žádostí o dotace v rámci programu Podpora bydlení při živelní pohromě. Cílem podpory je zajištění dočasného náhradního ubytování, odstranění staveb bytového nebo rodinného domu, jeho části nebo zbytků stavby nebo stavební suti a poskytování příspěvku na opravu bytu.

Vládou schválený program se skládá ze dvou podprogramů podle typu vyhlášeného povodňového nebezpečí. Každý podprogram obsahuje tři dotační tituly.

Dotační titul č. 1 – Náhradní ubytování:

Podpora je určena k pořízení a vybudování ubytovací jednotky sloužící k dočasnému náhradnímu bydlení pro osoby, které v důsledku povodně přišly o bydlení.

Dotační titul č. 2 – Odstranění stavby:

Dotace je poskytována k úhradě nákladů spojených s odstraněním nenávratně poškozených staveb pro bydlení v důsledku povodně.

Dotační titul č. 3 – Příspěvek 30 tis. Kč na opravu bytu:

Příspěvek slouží k úhradě části nákladů na opravu bytu poškozeného povodně.

„Do této chvíle jsme přijali 988 žádostí za 31,2 mil. korun a již jsme proplatili 22,9 milionů korun“, uvedl ministr Lukl.

MMR ČR v srpnu také vyhlásilo program obnovy občanského a krajského majetku, kde dotace dosahují 85 procent celkových nákladů. V rámci Strategie obnovy území budou vyhlášeny programy na podporu výstavby občanských nájemních bytů a finanční pomoc v oblasti bydlení fyzickým osobám.

[Tisková zpráva MMR z 14. 9. 2013. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2013/Podprogram-Podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova-se-zme>>]

Ministr Lukl ocenil vítěze soutěže Vesnice roku

Dne 11. října navštívil ministr pro místní rozvoj František Lukl Jeseník nad Odrou, aby slavnostně předal ocenění pro vítěze devatenáctého ročníku celostátního kola soutěže Vesnice roku, ve kterém zvítězila právě tato malebná moravskoslezská obec.

„Soutěžící obce dokázaly, že jejich rozvoj nezávisí pouze na finančních prostředcích, ale že život na venkově se především neobejde bez obětavé práce a nadšení občanů a jejich samospráv. V soutěži Vesnice roku se plně projevuje, jaký mají lidé zájem o dění v místě, kde žijí a kde pro svou obec tak říkajíc dýchají“, uvedl ministr František Lukl. „Mnoho starostek a starostů přiznalo, že účast v této soutěži vyvolala v jejich obci velký zájem občanů, spolků i podnikatelů a znamenala např. rychlejší realizaci aktivit, které se doposud odkládaly,“ dodává ministr Lukl.

Letošního ročníku se zúčastnilo celkem 273 obcí ze všech koutů České republiky. Vítězem se stala obec Jeseník nad Odrou, která mimo symbolické zlaté

stuhy obdrží i finanční odměnu dva miliony korun ve formě dotace, kterou poskytuje MMR ČR v rámci podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova. Zkrátka nepřijdou ani další oceněné vesnice – Holovousy z Královéhradeckého kraje a Dolní Újezd z kraje Pardubického. I na ně čeká finanční odměna ve formě dotace v řádech stovek tisíc.

Medailonek letošní Vesnice roku

Obec Jeseník nad Odrou, založená již ve 12. století, se rozkládá v jihozápadní části chráněné krajinné oblasti Poodří v Moravskoslezském kraji.

Nachází se zde spousta statků s velmi rozmanitou architekturou. Dominantu obce tvoří kostel Nanebevzetí Panny Marie. V obci se dále nachází kamenný kříž, který byl zhotovený v roce 1822. Barokní kaple svaté Anny v Hůrce, která stojí ve středu obce, byla postavena v roce 1851.

V obci se křížuje dálková cyklistická trasa Greenways Krakov – Morava – Vídeň s lokální cyklistickou trasou, po které se mohou cyklisté vydat severozápadním směrem do oblasti Oderských vrchů. Jihovýchodním směrem naopak dojedou do osady Hůrka, kterou prochází cyklistická Jantarová stezka.

O bohatý společenský život se v obci a všech jejích místních částech stará nepočet spolků a sdružení. V obci se rovněž pravidelně konají tradiční akce jako například masopust, vodění medvěda, stavění máje, velikonoční pomlázka nebo třeba také den dětí. Mezi ojedinělé akce pořádané místními spolky patří Horecká traktoriáda pořádaná Sborem dobrovolných hasičů Hůrka nebo soutěž v brokové střelbě na asfaltový terč, kterou pořádá Myslivecké sdružení Hubert.

Další informace naleznete na webových stránkách soutěže Vesnice roku www.vesniceroku.cz.

[Tisková zpráva MMR z 11. 10. 2013. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2013/Ministr-Lukl-ocenil-viteze-souteze-Vesnice-roku>>]